

неизвестно. Албанију су са једне стране угрожавали Срби, док је Анжујски са друге стране још имао јаку позицију у Елиру: Карлов унук Филип од Тарента оженио се 1294. године Тамаром, ћерком епирског деспота Нифифора, након чије је смрти (између 1296. и 1298. године) наследио велики део деспотовине.

Јачање католицизма

Карлова политика јачања католицизма у Албанији показала се као мудар потез. Он је, наиме, поред војника и чиновника, у земљу довео и духовнике који су систематски ширили католичанство. Резултати тога дошли су до изражаја када је Византија поново дошла у Албанију: бискупи северно-албанских бискупија су 1304. године писали папи Бенедикту XI да нису вољни да заувек буду под грчком влашћу и тражили приближавање Латинској цркви. Ова спремност на прикључење Риму неминовно је водила ка поновном признавању католичког Анжујца за господара Албаније. Већ исте године породице Шпата, Аријанит, Скура, Матаранге и друге шаљу изасланика Филипу од Тарента и изражавају своју жељу да поново прихвате власт Анжујаца. Филип 5. септембра 1304. године признаје граду Драчу све „*immunitates, libertates, francias, gracios et privilegia*“, које је имао и под влашћу његовог деде Карла. Старе привилегије враћају се и свештенству, племенству (*comitibus, baronibus, officialibus et nobilibus*), градском и сеоском становништву (*burgensibus et universitatibus terrarum et locorum ac ceteris singularibus totius regni et provincie Albanie*).

Да су у Напуљу учили на грешкама из прошлости више дело се између осталог и по томе што се сада и домаћој власти ли пружио могућност да учествује у политичким одлукама: витезу (*miles*) под именом *Saznesio Blenisti* (Блиништи) Филип је доделио грофовску титулу, а његовог сина произвео у маршала (*marescallo*) Албаније*. Тануш Топија, који је владао облашћу између река Шкумба и Мати, добио је такође грофовску

* „Saznesius“ је транслитерација српске дворске титуле „казнац“ коју је у овом случају носио Вlado. Њега и његовог сина Вилема Филип је 1304. вратио у милост коју су, као „издајници“, изгубили још 1279. године. — *Прим. ред.*

титулу, а Андреа Музаки, чији су се поседи налазили између Шкумбе и Семанија, сада је постао деспот Арбанона. На тај начин поновном анжујском преузимању власти више ништа није стајало на путу. Јула 1305. године Филип од Тарента је већ могао да уђе у Драч. Он је господарио облашћу која се протезала од Матија на северу до Семанија на југу. Новог ширења, међутим, није било јер суседне империјалистичке силе нису биле спремне да трпе веће ширење моћи Анжујаца у Албанији. Зато се крајем 1306. године Филип враћа у Напуљ и оставља извесног Ауфузија Ферантиса као генерал-капетана у Драчу.

Анжујску власт у Албанији угрозила је најпре Србија; Срби преузимају Драч 1319. и држе га под својом управом до 1322. године. Уз помоћ Албанаца Филип од Тарента је, истина, успео да поврати град, али је позиција Анжујаца у Албанији била сувише ослабљена да би и даље могли управљати судбином земље. Филип од Тарента и његови следбеници господарили су Драчом и околином до 1368. године, али је ово Драчко војводство, како се сада звало, обухватало само делић некадашње *Regnum Albaniae*.

Албанија под српском влашћу

Српска држава, која је у другој половини 12. века под династијом Немањића стекла независност од Византије и обухватала и територију старе Дукље, дакле данашње Црне Горе, померала је своју границу све даље на југ. Под краљем Урошем II Милутином (1275–1321) јужна граница Краљевине Србије протезала се од Прилепа у Македонији преко Охрида до области око Крује у северној Албанији, а 1296. године је чак успео да узме и Драч, који је додуше изгубио од Анжујаца 1305. године, али није од њега одустао, као ни од Албаније уопште. Из једне венецијанске потврде из 1309. године види се да је својој титули додао и „Краљ Албаније“ — *Rex Serviae, Chelmie, Dioclie ac Albanie*. Српски краљ је 1319. године поново започео борбу за Драч, али је град већ 1322. изнова припао Анжујцима, након чега више никада није био српски.

Средином 14. века Србија и Византија настављају своје продирање у Албанију. Након смрти цара Андроника III